

KÚRIA

Bfv.III.1.406/2011/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2012. év április hó 24. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás vétsége miatt B.I.-né és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 29.B.33.833/2011/6. számú ítéletét B.I.-né I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja, a terheltet a terhére megállapított bűncselekmény miatt 150 (egyszázötven) napi tétel, napi tételenként 1.000 (egyezer) forint, összesen 150.000 (egyszázötvenezer) forint pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetés végrehajtását 1 (egy) évi próbaidőre felfüggeszti azzal, hogy végrehajtása és meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, az indítványozó ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

B.I.-né terheltet a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. május 25. napján kelt, és ugyanakkor jogerőre emelkedett 29.B.33.833/2011/6. számú ítéletével folytatólágosan elkövetett csalás büntette (Btk. 318.§ (1) és (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja) miatt 2 évre próbára bocsátotta.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

A terhelt a B. Gyógyfürdő Zrt. alkalmazottjaként az L. Gyógyfürdő pénztárosa volt. Feladatát képezte, hogy a fürdőbe érkező vendégek jegyét kiadja, azok ellenértékét bevételezze, a különböző társadalombiztosítási támogatások és kedvezmények rögzítése, valamint a nyitvatartási idő előtt történő távozás esetén a visszatérítések kifizetése.

A fürdőbe érkező és a társadalombiztosítási rendszer által támogatott szolgáltatásokat igénybe vevő vendégek részére nyújtott szolgáltatások ellenértékét - az általánosan 1.700 forint értékű belépőjegy 1.300 forint nagyságú, társadalombiztosítás által finanszírozott részét, illetve az ilyen vendégek által fizetendő 400 forintos belépti díjat - számítógépes rendszerben a fenti bontás szerint rögzítette, majd összesítette.

A fürdő beléptetési rendszerében a fenti adatok bevitelével ily módon láthatóvá vált, hogy a fürdő szolgáltatásait orvosi beutalóval érkező, társadalombiztosítási támogatással rendelkező vendég kívánja használni. E vendégek belépőjegyéhez egy, az általuk fizetendő 400 forintos összeggel „feltöltött” úgynevezett tb-s kártyát rendelt, amellyel a vendégek a fürdő területére bemehettek.

A terheltnek a tb-s belépőjegyek nyomtatása előtt a jegyet le kellett volna zárnia, azaz a számítógép azon kérdésére, hogy kíván-e további szolgáltatást a pénztáros rögzíteni, nemleges választ kellett volna adnia.

Ehelyett a terhelt az igen válasz bevitelével olyan eredményt ért el, hogy a rendszer a tb-s jegyet oly módon nyomtatta ki, hogy az eredeti blokkhoz kapcsolódva, de attól elválaszthatóan ismét rögzítette az 1.700 forintos összeget, így lényegében új bizonylatot hozott létre, annak összege azonban a számítógépes rendszerben már nem jelent meg ismételten.

A terhelt az így készített 1.700 forintos bizonylatot a társadalombiztosításra nem jogosult, úgynevezett készpénzes vagy fizető fürdővendégek részére adta át, akik annak ellenértékét megfizették. A terhelt azonban a számítógépes rendszerben csupán 400 forintos összeget tüntetett fel, a pénztárban ezen összeget helyezte el, továbbá ezen vendégeknek 400 forinttal feltöltött belépőkártyát adott át, így a belépőjegy teljes árát kifizető vendégek belépése a számítógépes rendszerben úgy jelent meg, mintha a fürdő szolgáltatásait társadalombiztosítás által támogatott vendégek vették volna igénybe 400 forintos belépti díj fizetése ellenében. A terhelt az 1.700 fontból fennmaradó összeget saját céljaira fordította.

A terhelt egy jegy értékesítése kapcsán 1.300 forint kárt okozott a B. Gyógyfürdő Zrt-nek.

2008. március 19-én 50 esetben összesen 62.100 forint, 2008. március 23-án 75 esetben összesen 93.300 forint, 2008. március 27-én 68 esetben összesen 86.700 forint, mindösszesen 242.100 forint kárt okozott, amelyet utóbb megtérített.

A jogerős ítélet ellen a Fővárosi Főügyészség Bf.17.166/2011/2-I. szám alatt, a Be. 416.§ (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére.

Álláspontja szerint a bíróság törvénysértően alkalmazott próbára bocsátást a terhelttel szemben annak ellenére, hogy a terhelt közvetítői eljárás keretében térítette meg a kárt, és a Btk. 36.§ (2) bekezdése szerint korlátlan enyhítésre nyílt lehetőség.

A Btk. 87.§ (4) bekezdése ugyanis nem teszi lehetővé, hogy a bíróság büntetés helyett intézkedést alkalmazzon.

A Legfőbb Ügyészség a BF.3592/2011. számú átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő ügyész a felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartotta.

A terhelt védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, esetlegesen megrovás alkalmazását, illetve a minimális összegben megállapított pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A Be. 416.§-ának (1) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

Az ügyész a terhelt terhére a felülvizsgálati indítványt a jogerős határozat közlésétől számított hat hónapon belül terjesztette elő [Be. 417.§ I.a) pont, Be. 418.§ (1) bekezdése], vagyis a felülvizsgálati eljárás lefolytatásának eljárásjogi akadálya nem volt.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Be. 423.§ (2) és (4) bekezdése alapján a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, s csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott okból és a határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályt sértett, amikor törvényi

feltételek hiányában a terhelttel szemben próbára bocsátást alkalmazott.

Az iratokból megállapítható, hogy az ítélet meghozatalára eredményes közvetítői eljárást követően került sor. Bár erre az eljáró bíróság nem utalt, és a rövidített indokolásban a törvényhely felhívását is elmulasztotta.

A Btk. 36. § (2) bekezdése értelmében a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elkövető az öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő vagyon elleni bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek, közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette.

Mindazon esetekben azonban, amikor a törvény korlátlan enyhítésre ad lehetőséget - így a Btk. 36.§ (2) bekezdése esetében is -, a Btk. 87.§-ának (4) bekezdése csak a büntetés nemének és mértékének szabad megválasztását teszi lehetővé azzal a megkötéssel, hogy az adott büntetési nemre az Általános Részben írt generális törvényi minimum ilyenkor is irányadó. A korlátlan enyhítés lehetősége tehát önmagában - külön feltételek hiányában - nem alapozza meg büntetés helyett intézkedés, így a próbára bocsátás alkalmazását. (BH 2006. 139.)

A Btk. 36.§ (2) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek szempontjából a terhelt terhére megállapított, és a Btk. 318.§ (5) bekezdés b) pontjában meghatározott csalás büntetettének büntetési tételkerete az irányadó, amely öt évig terjedő szabadságvesztés.

Azon túlmenően, hogy a Btk. 87.§ (4) bekezdése nem ad lehetőséget büntetés kiszabása helyett intézkedés alkalmazására, a próbára bocsátás alkalmazásának egyéb törvényi feltételei is hiányoztak.

A Btk. 72.§ (1) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogy a bíróság a vétség, és a három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett miatt halaszthatja el próbaidőre a büntetés kiszabását abban az esetben, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető.

Ezt az anyagi jogi szabályt is megsértette a bíróság, amikor próbára bocsátotta a terheltet.

A Kúria ezért etekintetben a felülvizsgálattal megtámadott ítéletet a Be. 427.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján megváltoztatta, és B.I.-nét a terhére megállapított csalás büntette (Btk. 318.§ (1) és (2) bekezdés c) pontja, valamint az (5) bekezdés b) pontja) miatt, a Btk. 87.§ (4) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetésre ítélte.

Ennek során a Btk. 2.§-ára tekintettel a bűncselekmény elkövetése (2008. március 27.) idején hatályos Btk. 51.§ (1) és (2) bekezdését alkalmazta.

Az elbíráláskor (2011. május 25-én) ugyanis már a 2009. évi LXXX. törvénnyel módosított Btk. 51.§-a volt hatályban, amely az egy napi tétel összegét illetően szigorúbb rendelkezéseket tartalmazott.

A pénzbüntetés napi tételeinek a számát a Kúria a cselekmény tárgyi súlyát figyelembe véve állapította meg, míg az egy napi tétel összegének meghatározásánál a tényállásban írt jövedelmi, vagyoni viszonyaira és rokkant nyugdíjas állapotára volt figyelemmel.

A Kúria úgy ítélte meg, hogy a terhelt büntetlen előéletére, a kár megtérítésére, valamint az időmúlásra is figyelemmel, a pénzbüntetés végrehajtás nélkül is betölti a Btk. 37.§-ában írt büntetési célokat, ezért annak végrehajtását, ugyancsak az elkövetéskor hatályban volt Btk. 89.§ (1) és (2) bekezdése alapján, próbaidőre felfüggesztette.

A pénzbüntetést esetleges végrehajtása, és meg nem fizetése esetén a Btk. 52.§-ában írtak szerint fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A Kúria miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles, a megtámadott határozatot egyebekben a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b) pontja kizárja, míg az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418.§-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. április 24.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Akác József s.k. bíró.

A kiadmány hitelül:

írnok

MV